

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA. CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Concurs de primire în Clerul tinăr.

Prin aceasta invităm Onoratul Cler, să aducă la cunoștința tinerilor absolvenți de liceu, cu *bacalaureat*, originari din parohiile și filiile, ce le păstoresc, că concursul de primire în Clerul tinăr eparhial se va ține în ziua de 17 August 1934.

Tinerii absolvenți de liceu, cu *bacalaureat*, cari doresc să fie primiți în Clerul tinăr al Eparhiei de Cluj-Gherla și pe cursul I al Academiei de Teologie, vor înainta la Episcopie, până cel mai târziu la data de 12 August a. c. seara, cerere scrisă cu mâna proprie, însoțită de următoarele acte:

1. Extras de botez (din matricola botezaților dela oficiul parohial) și extras de naștere (dela oficiul stării civile);

2. Certificat de conduită dela oficiul parohial al domiciliului concurentului și dela fostul său profesor de religie;

3. Declarația dată de părinții, sau tutorii concurentului, înaintea alor 2 martori și vizată de primărie, că la cazul, dacă concurentul primit în Clerul tinăr, în cursul studiilor teologice va părăsi Seminarul, sau după absolvirea cursurilor teologice nu se va preoți, vor restitui Eparhiei toate spesele, ce se vor fi ivit cu creșterea și provederea lui în Seminar.

Taxa de întreținere în Seminar pentru anul școlar 1934-35, este de 8000 Lei, care se va plăti în două rate: 4000 la intrarea în Seminar și 4000 Lei la Crăciun. Având mult de

suferit Eparhia și Instituțiile, în urma reducerilor bugetare, se atrage atențiunea concurenților de pe acum, că fără *achitarea la termen a taxelor de întreținere, nu vor putea, intra, nici petrece în Seminar,*

Toți concurenții au să se prezinte în persoană la Oficiul Diecezan din Cluj, Calea Moșilor Nr. 24 în ziua de 17 August a. c. orele 8 dimineața, când se va decide asupra primirii lor în Clerul tinăr.

Din șed. konz. 12 Iulie 1934.

Nr. 4164.

Fondul de ajutor momentan.

În legătură cu ordinul nostru circular Nr. 1079 din 15 Februarie a. c. prin care am întemeiat Fondul de ajutorare momentană a familiilor preoțești în cazurile de deces ale preoților, și cu ordinul nostru Nr. 1774/1934, prin care am estins și la preoții penzionari dreptul de a participa la acel fond, prin acestea comunicăm Veneratului Cler, că aprobăm să se poată înscrie la acel fond toți membrii eclesiastici din orice funcțiune bisericească, cari sunt în legăturile canonice ale Eparhiei noastre, plătind la Administrația Capitulară cotizația prescrisă de 100 Lei pentru fiecare caz de deces, iar pentru cazurile obvenite dela întemeierea fondului, suma de 400 Lei și raportând acestui Ordinariat.

Din șed. konz. 12 Iulie 1934.

Nr. 4041.

Școala de misionare din Viena pentru feme: ajutătoare în pastorație.

Eminența Sa Cardinalul *Dr. Teodor Innitzer*, Arhiepiscop de Viena trimite un apel, prin care ne invită, să aducem la cunoștință preoților: din dieceza de Cluj-Gherla, că în orașul Viena la adresa: *Wien, VIII. Florianigasse 46*, funcționează o școală, în care fete, cu purtare distinsă, primesc instrucțiuni practice social-caritative și de asistență pastorală, necesare în opera Bisericii de mântuirea sufletelor la orașe și la sate, deopotrivă.

Dat fiind, că elementul mirean poate să dea un admirabil concurs asistând pe preot, în activitatea sa pastorală, precum se făcea și în veacurile prime ale Bisericii, Veneratul Cler va face cunoscută această școală celor ce cred, că ar putea s'o urmeze.

Numele doritoarelor de a se înscrie ni se vor comunica pe calea oficiilor protopopești respective.

Cluj, la 10 Iulie 1934.

Nr. 2912—2913.

Librăria Diecezană la Cluj.

Aducem la cunoștința Veneratului Cler Eparhial, că pe ziua de 15 Iulie a. c. s'a deschis în Cluj, str. Regina Maria Nr. 10 Librăria Diecezană, mutată aici dela Gherla.

Când comunicăm acestea, dispunem

ca toate oficiile parohiale și protopopești, precum și toate instituțiile noastre bisericești, religioase, reuniunile și școlile din teritoriul Eparhiei noastre să se provadă cu articolii de biuro și cu imprimatele necesare la administrarea oficială, exclusiv dela *Librăria noastră din Cluj*, cunoscând, că interzicem procurarea a orice articole de librărie sau papetărie, din altă parte.

Punem în vedere Veneratului Cler, că la *acost Ordinariat se vor accepta numai imprimate-formulare oficiale* (extrase, reversale, procese verbale, contracte, coale informative etc.) *tipărite și vândute la Librăria Diecezană*, cari sunt aprobate de către noi, refuzând să primim tipăriuri ieșite din alte părți, sau făcute cu mâna, cari, precum am constatat în trecut de repetite ori, în cele mai multe cazuri sunt eronate și neconforme textului aprobat de acest Ordinariat.

Mult Onorații Frați protopopi și conducătorii instituțiilor noastre bisericești-eparhiale își vor ține de datorie, să controleze executarea întocmai a prezentului nostru ordin, semnalându-ne orice abatere.

Comenzile se vor face la adresa: *Librăria și Tipografia Diecezană*, Cluj, str. Regina Maria Nr. 10.

Cluj, la 15 Iulie 1934.

Nr. 4175.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Din Apostolatul Prea Sfințitului Iuliu

— Vizitația canonică la Ciucea, Vânători, Bologa, Poieni, Tranișu, Vișagu, Săcuieu, Răchițele, Mărgău, Bociu, Ciuleni, Aluniș, Brăișor, Morlaca și Hodișu. —

În 23 al luni trecute Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Iuliu, însoțit de p. canonic Ion Agârbiceanu, prof. de teologie Dr. E. Lemenyi, S. Popa și de clericii Lungu, Oșan și Meruțiu, și-a părăsit Reședința, pentru a petrece timp de 9 zile în-

tre credincioșii săi dela poalele și din pitoreștii munți ai Vlădeșei, în cari de aproape un veac nu a călcat picior de vlădică.

Poporul pripășit în acești munți, se luptă cu o mizerie și sărăcie, care nu se poate închipui, decât văzându-o și pipăin-

du-o la fața locului. Bietul moț, pentru a-și câștiga un cadru de pâine, străbate țara în lung și în lat, fie la lucru de câmp, ori pădure, fie purtând în spate geamuri, cari îi asigură abia în parte, cea mai amară și tudită pâine. Cu toate acestea, moralul lui nu a scăzut, este chiar mai pe sus decât a acelora, cari favorizați de soarte au toate din abundență.

Credința tare în Dumnezeu îl stăpânește mai pe sus de toate. Dacă se plâng împotriva oamenilor, cari nu le poartă îndeajuns grija, lui Dumnezeu știu numai să i-se închine și să-l proslăvească. Moții sunt cu adevărat cei mai evlavioși oameni. În special femeile sunt constituite în reuniuni religioase. Cântecelul lor în cinstea lui Hristos și a Preacuratei, executate cu mult simț și evlavie, te pătrund adânc, ascultându-le.

Vestea, că Prea Sfinția Sa, neobositul nostru episcop — a cărui popularitate și dragoste pentru popor a ajuns până la ei — le va duce și lor mângâierile fără de preț ale Evangheliei, au primit-o cu nețărmită însuflețire și dragoste. În primiriile, ce i-au făcut, s'a observat o adevărată emulație, inventând aproape în fiecare comună, alte și alte forme ale manifestării dragostei, făcând din vizitațiile Prea Sfinției Sale, cu toate greutatele drumurilor și ale vremii, adevărat drum de triumf.

De pretutindeni ieșiau întru întâmpinarea Marelui Arhipăstor impunătoare banderii de călăreți, soli ai bucuriei și ai dragostei, cu care este așteptat de toată suflarea; iar în comune — toate îmbrăcate în haină de măreață sărbătoare, — treceau pe arhieru prin câte 3—6 fălnice porți triumfale, cari simbolizau poarta sufletului lor. În fața porților aștepta toată suflarea, dela copilul din brațele mamei până la cel mai gârbovit moșneg — apoi minunate care alegorice îmbrăcate în țesături și împodobite artistic cu girlande de flori, având în mijloc tron de perne, pe care aveau să șadă Arhierul. La car erau înjugați cei mai frumoși boi din comună. Numărul boilor înjugați a variat între 10 și 26, împodobiți fiind și ei cu multă măiestrie, având în coarne ștergere și flori, iar la juguri brazi împănăți. Ulițele comunelor îmbrăcate în verdeață, iar gardurile și porțile împodobite cu splendide coroane, erau adevărate alee și expoziții de lucru de mână, în care femeia dela munte este măiastră neîntrecută. Toate aceste erau întrecute de bucuria și dragostea din suflete, manifestate așa de luminos în uralele nesfârșite și cântecelul duios, cari însoțeau pe Arhieru și ploaia de flori, prin care era trecut, precum și de caldele cuvinte de bun sosir.

Cu un cuvânt toată primirea a fost o dulce și slântă poezie, a cărei frumusețe cadra armonios cu frumusețea naturii și curățenia sufletelor.

Acestei minunate poezii, Prea Sfinția Sa a răspuns cu prisosință, ducând pretutindeni mângâierile Evangheliei lui Hristos și făcându-se tuturor toate. Oficiând zilnic cu toată solemnitatea Liturgia Arhierască, a dat rarul prilej acestor credincioși, să guste și admire frumusețea acestei Liturgii. A oficiat apoi rugăciunile Litiei pentru cei vii, rugăciuni pentru morții comunei, stropind cu aghiasmă pe fiecare în parte și a cumirecat, spre marea lor mângâiere, pe cei mărturișiți. A dat, apoi, cele mai părințești îndrumări și sfaturi pe calea progresului în bine cu ocazia recepțiilor; iar cu prilejul vizitelor la casele credincioșilor — câte 10—25 în fiecare comună — a mângâiat în chip deosebit pe bolnavi și săraci, ajutându-i momentan, lăsând în două cazuri să vie la clinică pe spesele Prea Sfinției Sale.

Cel mai atractiv punct al vizitațiilor — făcând din ele adevărate centre de pelerinaj — sunt, fără îndoială, neîntrecutele cuvântări rostite de Prea Sfinția Sa în fiecare comună, în cadrele serviciilor liturgice. În aceste cuvântări se ating toate necesitățile locale, se zbicuiesc, în spiritul blândetei, păcatele și se laudă virtuțile, servind pentru toate necesitățile sufletești cele mai înțelepte îndrumări și sfaturi.

Se săvârșește, așadar, cu ocazia acestor vizitații, cea mai intensă operă în agrul mântuirii sufletelor, apostolia adevărată, cerută cu imeriositate de însuși Mântuitorul, și care, în forma cum e făcută, consumă arhierului tot momentul, lăsându-i abia câte o jumătate de oră pentru masă. Din acest motiv, poporul credincios îl admiră și adoară, urmându-l din loc în loc, așa cum urmau primii creștini pe Hristos și pe Apostoli.

Șirul acestor vizitații s'a început cu sfințirea bisericii din

Ciuceu.

Biserica aceasta a fost călcată și necinstită de selbăticia trupelor de săcui și comuniști, cari în 1919 au devastat tot ce era românesc în acest ținut. Așa au despoiat de toate podoabele biserica, violând și batjocorind chiar moaștele, pe cari le-au înlăturat, încercând să facă grajd din casa Domnului. Nu au izbutit, însă, din cauza, că ușa bisericii fiind joasă, n'au putut străbate căii prin ea.

Venerabilul protopop, p. Iuliu Truția, a scăpat, ca prin minune, de furia acestor selbatici, cari îl cântau pentru a-l trage în

fericire pentru mamele, cari vedeau făcându-se semnul Crucii pe fruntea micilor copilași de către însuși Episcopul. În timpul, cât se desfășura acest tablou cu adevărat impresionant, teritoriul din fața școlii s'a umplut deodată cu aproape întreg poporul din comuna

Vișagu,

având în frunte banderiu de călăreți, și două splendide care alegorice cu câte 14 boi. Bravii Vișegani au venit dela 6 Km. depărtare intru întimpinarea Marelui Păstor. Deosebit de impunător a fost convoiul, la care s'au alăturat Trașișenii, luând în mijloc carul, în care era Marele Arhiereu. Calde cuvinte de bineventare au rostit Păscălău Todor, în numele tineretului; cantorul Păscălău Mihaie, în numele Agrului; inv. dir. Păscălău Ioan, în numele comunei; elevul Păscălău Traian, în numele copiilor de școală; dna Valeria Maxim, în numele Reun. „Sf. Maria“; iar în biserică pâr. Maxim Ioachim, în numele credincioșilor. După oficiul divin cu predică, Prea Sfinția Sa a binecuvântat și aici copiii mici, a cercetat mai mulți credincioși, dând celor lipsiți ajutoare bănești.

Din Vișagu Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Săcuieu

Din anumite însemnări, făcute pe vechile cărți bisericești, reieșă, că numele comunei ar fi fost Săcu, dela o vale seacă, care la anumite intervale dispare în pământ, reapărând, apoi, iarăși. Ungurii au făcut din Săcu—Székely-jó. Credem, că ar fi bine să se revină la vechiul nume, nu cumva, după un timp oarecare, să vie cutare mare istoric ungar și să dovedească, că moșii din Săcuieu au fost și ei odată Săcui veritabili.

Și aici s'a repetat aceeași manifestare de dragoste față de Arhiereu. Au bineventat inimosul noțar, d. Beghecian Ioan, memorandistul Pănică Crăciun, elevii Potra Aurel și Mereu Anica au recitat poezii ocazionale, predând flori, iar la biserică preotul locului, pâr. Ioan Mereu, în numele credincioșilor. După Liturgie Prea Sfinția Sa a cercetat mai mulți credincioși, între cari pe bofnăva Florăa Ană, ajutându-o momentan cu 200 Lei și îndrumându-o să meargă la spital pe spesele Prea Sfinției Sale.

De aici Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Răchiteo,

unde este primit cu aceeași însuflețire și dragoste, având unsprezece perechi de boi

înjugați la frumosul car alegoric. Au bineventat d. primpretor Moldovan Cornel, în numele administrației; d. inv. dir. Bogdănean Ioan, d. Floca Nic. cleric absolvent, primarul Suciu Pascu; iar la biserică pâr. Mereu Ioan, administratorul interimar al parohiei, în numele credincioșilor. După recepții și vizite Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre frunțașă comună

Mărgău,

unde cu toată ploaia, care nu contenea a avut o strălucită primire, cu călăreți, car alegoric cu 20 boi, mulțime imensă și discursuri însuflețite, rostite de primarul comunei, prezidenta Reun. „Sf. Maria“, eleva Aurelia Truția predând flori, iar la biserică de către pâr. Sabin Truția, care într'un discurs plin de poezie arată bucuria și dragostea sufletelor pentru înalta vizită. După Liturgia arhierească, cu predică, au urmat la casa parohială recepțiile și 25 vizite la credincioși.

Din Mărgău Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Bociu.

Primit cu aceleași manifestări de dragoste au bineventat în fața porților triumfale primarul comunei, casiera Reun. „Sf. Maria“ Boca Susana, clericul Goga Ilie, iar la biserică pâr. Lungu Teodor, parohul locului, în numele credincioșilor. După Liturgia cu predică au urmat la casa parohială recepțiile și 12 vizite la credincioși, după cari Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Ciuleni,

unde este primit în aceleași însuflețite condițiuni. Au impresionat plăcut cele 20 de fete îmbrăcate frumos în port național și având fiecare câte o corfă cu flori în mână, din cari presărau flori în calea Arhiereului. Au bineventat primarul Hodor Ioan, oferind tradiționala pâine și sare, inflăcăratul student în drept Leu Ioan, dna Sarca prezidenta Reun. femeilor, d. inv. Brad Nicolae, eleva Sarca Melania, recitând poezii și predând flori, iar la biserică pâr. Sarca Victor, preotul locului. După oficiul divin cu predică au urmat și aici recepții și 10 vizite la credincioși, după care Prea Sfinția Sa s'a îndreptat iarăși spre comuna Bociu unde a rămas peste noapte.

Ziua următoare Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Aluniș,

unde a fost primit cu călăreți, trăsură cu 4 cai, car alegoric, mulțime mare de discursuri însuflețite, rostite de d. notar Ungur

Traian, preotul reformat Barabás Árpád, d. inv. Cobârzan Vasile, dna Cobârzan în numel. Reun. „Sf. Maria“, dșoara Tecsi în numele școalei reformate doi elevi au recitat poezii predând flori; iar la biserică păr Cobârzan Ioan, preotul locului în numele credincioșilor. Sosirea Prea Sfinției Sale a fost anunțată cu 10 pușcături de teascuri. După Liturgia cu predică, recepții, 15 vizite la credincioși, Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Brăișor,

unde ploaia, care cădea, n'a putut micșora însuflețirea și fastul primirii cu călăreți, car cu 20 boi coruri și urale nesfârșite.

Aici au bineventat d. notar Plotuna Valer, dna preoteasă și învățătoare Anca Otilia, înconjurată de copiii de școală, în numele școalei și Reun. „Sf. Maria“: iar doi elevi, predând flori, în numele copilașilor de școală au recitat următoarele poezii ocazionale. Toma Fărcane salută prin următoarele:

Satul nost modest și mic
Simte astăzi bucurie,
M-a trimis ca să vă aduc
Mulțumirea cea mai vie.

Nu știm noi cuvinte mari,
Nici podoabe, cum am vrea,
Dar v' aducem totul azi:
Sufletul și inima.

Râde câmpul nostru drag,
Clopoțele căată dulce;
Vă dorim cu toții azi,
Dumnezeu să vă ajute.

Iar eleva Leontina Cordoș recitează următoarea poezie:

În cale eșim noi acuma cei mici
Și brațe de flori toții aducem,
Cerând, Stăpâne, să binecuvinți
Ființele noastre plăpânde.

Să creștem curați, să fim toți mai blânzi,
Să nu știm ce este minciuna,
Să trecem prin viața cea plină de griji
Fără să cunoaștem ce-i ura.

Stăpâne, cules-am din holdele verzi
Buchete de flori mititele;
Primiți-le, însă, cu drag, vă rugăm,
Căci dragostea noastră e în ele.

Dorim, ca atunci, când noi vom fi mari,
În mijlocul nost să veniți,
Să fiți, ca și azi de bine și tari
Și la mulți ani să fiți fericiți.

La biserică tânărul preot al locului, păr. Anca Eugen a bineventat călduros în numele credincioșilor. După oficiul divin cu predică, stropirea cu aghiasmă, recepții și 15 vizite la credincioși, Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre frunțașă comună

Morlaca,

condus de un minunat banderiu de călăreți, veniți într-o împănare până în comuna

Brăișor Primirea ce s'a făcut aici a întrecut orice închipuire. Șase falnice porți triumfale, construite cu multă măiestrie și gust, două care alegorice: într'unul mame cu copii, în celalalt șezătoare de fete torcând și o caleasă cu baldachin regal alb, mulțime imensă cu 200 școlari în frunte și doi mândri de asini, conduși de doi elevi cu lumini aprinse, simbolizau cu adevărat intrarea triumfală a Mântuitorului în Ierusalim. Convoiul format dela cea dintâiu poartă cu trei fronturi, în lungime de 1 Km. a fost deosebit de impunător. Au rostit calde discursuri de bun sosit d. notar Plotuna Valer, în numele administrației; primarul Blaga Traian, în numele comunei politice; Hengea Vasile, în numele Agrului: dna Mărioara Pop, în numele Reun. „Sf. Maria“; d. inv. dir. Cobleşan Gheorghe, în numele școalei; elevul Hange Gheorghe, recitând o poezie și predând flori, în numele școlariilor; iar la poarta dublă din fața bisericii distinsul preot și fost deputat, păr. Virgil Pop, a bineventat cu adânc simțite cuvinte în numele credincioșilor. Dela poarta cea dintâi, 1 Km. depărtare de comună, unde s'a făcut primirea, până la biserică, tot drumul a fost îngrădit cu verdeată și prefăcut astfel într'o adevărată alee. Seara s'a săvârșit un scurt oficiu divin cu rugăcuni pentru morții comunei. A doua zi, Duminecă, la 1 Iulie, la ora 9 s'a oficiat, la un splendid altar, construit în liber, Liturgia arhierască, admirată și gustată de multe mii de oameni sosiți cu ivrea zorilor din toate comunele ținutului. Impresionant a fost cuvântul rostit de Prea Sfinția Sa la sfârșitul Liturgiei, despre dragostea creștinească și minunatele ei efecte, în numele căreia a venit în mijlocul lor pentru a le da caldă îmbrățișare și binecuvântare. Mulțumește vădit emoționat, pentru manifestările de dragoste sinceră ce i-s'au făcut pretutindeni și pe cari le oferă Domnului, în numele căruia a venit, ca pe o tămâie binemiroitoare a sufletelor lor.

Au urmat apoi recepții și 25 vizite la credincioși, după cari Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Hodișu,

unde la 2 Km. de comună este așteptat de toată suflarea, cu călăreți, car alegoric cu 26 boi și însuflețire fără de margini. Au rostit cuvinte de bun sosit tânărul inv. Silvestru Lung, în numele celor 20 călăreți; primarul Cobe Ștefan în numele comunei; d. inv. dir. Cobârzan Teodor în numele școalei; Tereu Nic., femeia Lung Ileana în numele Reun. „Sf. Maria“; elevii Tereu Ioan și Lung Ileana în numele școlariilor; iar la biserică păr. Dumitru Potra, în nu-

mele credincioșilor. Pe tot parcursul drumului până la biserică, femeile din Reun. „Sf. Maria“, înconjurând carul, în care era condus Prea Sfinția Sa, au cântat frumoase cântece religioase. După oficiul divin, cu predică și stropirea cu aghiasmă a credincioșilor, au urmat recepții și 15 vizite la credincioși, cari s'au sfârșit abia la orele 10 seara. Reîntors la casa parohială Prea Sfinția Sa a primit preoțimea tractuală, în numele căreia pâr. protopop Iuliu Truția a arătat sentimentele de neclintită alipire și admirație față de Arhiepiscop, care cu neîntrecută râvnă apostolică, împlinește opera grea a mântuirii sufletelor, necruțând nici o jertfă și osteneală, făcându-se tuturor toate și întărind cuvântul și predicarea lor. Dorește Prea Sfinției Sale viață îndelungată, pentru a putea continua măreața operă, impusă de însuși Mântuitorul.

Vădit impresionat și în duioase cuvinte răspunde Prea Sfinția Sa, mulțumind pentru prețiosul sprijin dat de preoțimea conștientă de chemarea sa, la opera de regenerare a sufletelor. Aveți cuvântul meu de laudă, a spus Prea Sfinția Sa, pentru munca

serioasă, ce cu bucurie am constatat, că depuneți în pastorație. Bisericile îngrijite, reuniunile religioase și evlavia credincioșilor, sunt mărturie, că vă împliniți întru toate datorita. Pentru aceasta aveți recunoștința arhiepiscopului vostru, răsplata cea mare o veți primi însă în ceriuri, dela acela care a spus, că „Vrednic este lucrătorul de plata sa“.

Mulțumind, apoi, familiilor preoțești pentru largă ospitalitate, de care a avut parte în toate locurile, asigură pe toți de sprijin părintesc, dorindu-le spor la muncă, spre mărirea lui Dumnezeu și a Bisericii.

Abia la ora 12 din noapte s'a reîntors la reședință Arhiepiscopul, care de 17 ani nu cunoaște altă cale, decât cea indicată de Mântuitorul, care învățând a trimis și pe învățăcei să învețe, drept îndreptând cuvântul adevărului Său.

Vizita din Munții Vlădesii, a fost cu adevărat un lăuminat și neuitat praznic al sufletelor.

Silviu Popa.

Năsăudul în plină paradă regală

— Depunerea jurământului Batalionului I. Grăniceresc de gardă. —

Trecutul de arme al vechiului regiment II de graniță dela Năsăud, înființat la 1763, se caracterizează prin remarcabile virtuți militare și prin un neasemănat devotament dinastic. Constitue de dreptate un capitol de luminoasă mărime în istoria vitejilor neamului nostru.

O disciplină rară și lupte sângeroase, susținute triumfător pe câmpiile Europei în diferite războaie, au avut darul să stoarcă admirația, până și a lui Napoleon, pentru „cătanele negre“ dela Năsăud.

În seria faptelor mărețe ale bravilor grăniceri culminează opera de înaltă generozitate realizată după desființarea regimentului dela '851, când forurile militare nu le-au distribuit între sine, ci cu un admirabil altruism le-au destinat fondului de burse pentru ajutorarea descendenților de grăniceri la școli superioare, și fondului școlar pentru scopuri culturale, ca să se alimenteze neîntrerupt lumina învățaturii de carte românească la sate, în cele 44 comune grănicerești.

În linia vechei tradiții dau importantă contribuție la progresul culturii naționale și averile graniței compuse din masivul de munți și păduri, ce se administrează cu-

mulativ. Construcția nouă a internatului liceului, în valoare de cca. 35 milioane Lei este una din asemenea realizări.

Din înalta inițiativă a M. S. Regelui Carol al II-lea nu de mult a luat naștere Batalionul I. Grăniceresc de gardă, la Năsăud. Gestul regal a avut darul să trezească mândria eroismului străbun în toți fiii graniței glorioase.

Avea aceasta înaltă faoare semnificația adâncă a înțelegerii din partea celui mai înalt for, a trecutului de măreție grănicerească.

Și trecutul eroic al Năsăudenilor este pagina de glorie a celui mai înfocat sentiment dinastic din câte a apreciat vreodată istoria popoarelor.

Bravii luptători ai vestitului regiment Năsăudean înțelegeau să păstreze un jurământ de credință depus pentru împăratul, chiar și cu prețul vieții lor. La 1848 demnitatea lor nu le permite să se alăture revoluționarilor unguri. La Dej, Cluj, Seghedin și Vaș se mărturisesc fideli împăratului și aruncă dispreț treicolorului ungar, chiar când sunt amenințați să fie înghițiți de gurile nemiloase ale tunurilor, ce-i pânneau din ordinul ungarilor răzvră-

tiți contra tronului dela Viena.

Încă în momentul recente înființări a Batalionului Grăniceresc, un elan de însuflețire a pus în vibrație tot sufletul graniței. Telegramme s'au trimis M. Sale Regelui, și comandantului Batalionului, d. Col Florescu i-s'a făcut o extraordinară primire, când a venit întâia oră la Năsăud.

Este așadar ușor de înțeles, de ce acum, la depunerea jurământului Batalionului, orașul Năsăud a dorit atât de mult și a fost fericit să vadă în pompă de strălucire pe Acela, căruia — datorită tradiției sale îi păstrează sentimentul unui special devotament de fidelitate dinastică, — pe M. S. Regele.

Porți triunfale frumos decorate, tribuna din grădina lagărului, pavazarea clădirilor cu drapel național și covoare alese, toate dau aspectul de sărbătoare.

Sosirea Excelenței Sale Episcopului.

Invitat prin scrisoare dela Casa M. S. Regelui, să asiste la depunerea jurământului Batalionului, Prea Sfinția Sa Episcopul Dr. Iuliu Hossu și-a fixat sosirea la Năsăud pentru ziua de Luni la orele 6 d. a., venind cu mașina dinspre Cluj.

Preoțimea și credincioșii din cuprinsul graniței dorind doreau să vadă Păstorul Mare, cu atât mai mult că sunt aproape 14 ani de când drumul vizitațiilor canonice episcopale nu a mai trecut peste pământul țării Năsăudului.

În chip spontan aranjează o primire cu adevărat arhierescă în admirabile cadre de sărbătoare.

La intrarea pe pământul graniței, în hotarul comunei Mocod e întâmpinat de banderiu de călăreți, pe cai albi. Pernele de pe cai și costumele cu motive naționale ale călăreților, alături de cele ale mulțimei de credincioși, copii de școală cu flori în mânuțe și bătrâni înlacrimați la vederea binecuvântărilor, ce le împarte Arhierul, constituiesc un tablou emoționant de reconfortare spirituală. Aci se învederează forța de disciplină morală a națiunii. În fruntea sătenilor stă preotul Victor Zinveliu, parohul Mocodului și pâr. Ciurdărean din comuna vecină.

În preajma porții triumfale pâr. Zinveliu vorbește bineventând. Spune între altele: „Bucuria populației grănicerești e mare, văzând răsplătita gloria străbunilor grăniceri și devotamentul „cătanelor negre” față de Tron cu reînființarea Batalionului. Excelența Voastră la Alba Iulia ați avut partea de contribuție, când s'au rupt lanțurile robiei milenare și s'a înfăptuit unirea pe veci cu patria mamă. Ați participat la toate manifestațiile noastre naționale, ați dus mângâierea sufletelor prin drumurile

de vizitație canonică, ați apărat cu dărzenie drepturile Bisericii noastre în orice împrejurări, încât V'ați scris cu litere de aur numele în istoria luptelor pentru adevărul credinței noastre. Dorim, că prin binecuvântarea ce veți da-o Batalionului să se reverse darul cerului pest noii oștași, pentru a deveni vrednici urmași ai strămoșilor”.

Copiii de școală predau flori.

Excelența Sa Episcopul răspunde, arătând, cât de mult apreciază credința și devotamentul față de Biserica noastră cultivate de grănicerime.

În drum spre *Salva* alt banderiu de călăreți se atașează impunătorului cortegiu. Autoritățile și satul întreg așteaptă și ovaționează pe Arhierul la poarta triumfală. Aici vorbește pâr. Iuliu Morariu, arătând dragostea credincioșilor față de păstorul bun, care vine să le binecuvinte familiile și țarinile.

Răspunsul Excelenței Sale dă mângâieri și încurajări pentru zilele grele de azi și arată, că numai în Dumnezeu ne este toată nădejdea. Apreciază însemnătatea vizitei regale din ziua următoare.

După plecarea de aici, la intrarea în *Năsăud*, se atașează banderiu de călăreți de o rară frumusețe al Năsăudenilor.

La poarta triumfală din partea vestică a orașului Excelența Sa Episcopul nostru e primit cu un elan de însuflețire, cum rar se vede, de reprezentanții orașului, primul în fruntea fanfarei și cu vorbiri foarte animate.

Poporul credincios al bisericii catedrale unite din Năsăud în haine de sărbătoare cuprinde piața mare, aclamând cu un ropot de urală pe arhierul iubit, care — aici coborând din mașină — continuă pe jos drumul la biserică. Se formează un cortegiu grandios, cu prapori, icoane, imnuri sacre, acompaniate de dangătul clopotelor din turnurile bisericii mărețe în fața căreia stă a doua poartă. Aici vorbesc reprezentanții bisericilor otodoxă, latină, evanghelică, reformată, ai școlilor, dna Bancu prezidenta Reuniunii Mariane, Iuliu Mois I președintele Agrului. Excelența Sa răspunde fiecăruia în parte.

La poarta bisericii așteaptă preoțimea în ornate. În numele parohiei Năsăud vorbește pâr. G. Bichigan protopop. Spune: „În atmosferă de indiferențism grosolan și degenerat al mulțora Biserica se bucură din prilejul venirii Excelenței Voastre între noi, vizită făcută în legătură cu solemnitatea depunerii jurământului Batalionului și Vă asigură de întreg devotamentul, zicându-Vă: Bine ați venit și întru mulți ani Stăpâne!”

În biserica tixită de lume se oficiază serviciul religios împreună cu rugăciuni pentru Rege. Responsoriile le dă corul intelectualilor condus foarte distins de păr. E. Ștefănuțiu profesor de muzică.

A doua zi la biserică.

La orele 7 dim. biserica mare din piață se arată neîncăpătoare pentru mulțimea de credincioși, cari aleargă, frumos îmbrăcați, să asiste la sf. Liturgie arhierască. Decorul interior al casei Domnului este strălucitor. Flori alese și covoare, care de care mai frumoase, împodobesc altarul, tronul arhieresc, amvonul și corul. Meritul aici îl are Reuniunea Mariană, cu speciala contribuție a familiilor Bancu, Bichigean, Nistor și Tomuța.

Excelența Sa Episcopul sosește la biserică venind dela casa d-lui I. Șerban, prefect pensionar, unde a fost încartiruit.

Sf. Liturgie o servește în concelebrare cu 36 preoți, într'un cadru de solemnitate emoționant.

După rugăciunea amvonului urmează predica Excelenței Sale, ascultată cu ochii scâlțați în lacrimi de credincioșii dornici să audă cuvântul arhieresc.

„Cela ce crede întru mine, are viață vecinică“. Este promisiunea Domnului Nostru Isus Hristos.

În acest cuvânt și-au găsit țaria martirii din vremea persecuțiilor romane. Aci este izvorul de însănătoșare a lumii, căci dreptul din credință va fi viu și fără de credință este cu neputință a plăcea lui Dumnezeu. Numai prin credință se dă nouă viață.

Azi toată țara graniței Năsăudene prăznuște praznic minunat.

Mărirea trecutului vostru e așezată pe credință.

Prin credință au străbătut ei cărările de glorie, punând în uimire toată Europa și ridicând numele neamului românesc. Prin focul credinței s'au însuflețit și oțelit. Pentru sufletul lor aceasta a constituit temelia nebiruită.

Acesta este sufletul praznicului de azi.

Din cenușa așezată sub glie tresaltă sufletul hrănit de focul sacru al credinței, sufletul eroic al străbunilor grăniceri, pentru că astăzi calcă pe pământul vostru pasul Regelui glorios, împăratul tuturor Românilor.

Ce minune e aceasta, dacă nu răsplata credinței vechi? Toată puterea e dela Dumnezeu, după vorba sf. Pavel, și cel înzestrat cu această putere, M. Sa Regele Carol II, vine azi aci, în capitala graniței.

Este eceasta împlinirea nădejdiei, după care au însetat strămoșii voștri, este dreptatea lui Dumnezeu, răsplătorul credinței.

Praznicul vostru e luminat, e sufletesc, căci e îmbrăcat în lumina credinței.

După pilda părinților voștri, voi ați știut să păstrați neștirbită comoara credinței, moștenire sfântă, nestricată de molii, neatinsă de tâlhari. Așa v'am aflat în trecuta vizitație canonică.

Voi grăniceri, dacă sunteți stâlpi ai Bisericii și păstrători ai credinței creștine, și așa sunteți, atunci fericită e Țara pe care o slujiți. Stați ca străjari, acum când se reînființează vechiul regiment grăniceresc, căci nădejdea de apărare a Țării și a Tronului se poate sprijini numai pe stâlpii neclățiți ai credinței.

Am ținut să prăznuiesc cu voi, azi. Să ieșim împreună, purtând în inimi dragostea și credința lui Isus Hristos Domnul Nostru, pentru a întimpina pe Acela, care de Dumnezeu e pus Domn al tuturor Românilor, simbol de trăinicie și chezașie de unitate națională, în țara noastră cu hotare pectuite de atâta și atât de aleasă jertfă.

Luăți cuvântul Dumnezeesc, pe care îl vestesc eu și acești frați preoți împreună lucrători, căci în el găsim chezașia veacului ce va să fie.

Păstrând credința, am plinit cele zise de Domnul Nostru Isus Hristos, dând lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu.

Acum cu acelaș zel să ieșim cu

inimă mângăiată, ca să dăm cele ce sunt ale împăratului, pe care Dumnezeu l-a așezat.

Fiii voștri, intrați în garda regală, vor depune azi jurământul. Puterea jurământului va fi împrumutată tot din aceasta credință, vechea și nestrămutată credință a străbunilor voștri.

Cu noi, cari acum ne bucurăm luminat, sunt împreună și eroii strămoși ai graniței. Ei dorind au dorit să vadă cu ochii lor și să audă cu urechile lor ce ni-e dat nouă să vedem și să auzim azi.

Fericiți sunteți voi, descendenții vechilor luptători, cari acum pășiți pe pământul graniței înviorate de bucurie mare.

Dați laudă lui Dumnezeu, care v'a învrednicit să ajungeți acest praznic. Puneți gândul să păstrați neșovăelnici aceeași cărare de ascultare, disciplină și bunărânduială, precum au făcut-o părinții voștri. Astfel veți fi bineplăcuți înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor.

Dumnezeu să reverse harurile sale asupra voastră, a familiilor voastre, a țarinelor și avuturile graniței Năsăudene și vă însoțească pe cărarea vieții voastre cu al său dar și a sa iubire de oameni, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin".

Mângăiați în suflete credincioșii de aci, după terminarea sf. Liturgii, au plecat în frunte cu preoțimea îmbrăcată în ornate, la lagăr, unde urma să se desfășoare solemnitatea primirii Suveranului.

Sosirea M. S. Regelui.

În baza programului trimis dela Palat, la sosirea trenului regal în gara Năsăud pentru ziua de 10 Iulie a. c. orele 11 a. m., asistența era compusă din miniștri, Excelența Sa Episcopul Dr. Iuliu Hossu, prefectul județului și primarul orașului.

Au mai participat, totuși, și reprezentanții Bisericii ortodoxe.

După descinderea M. S. Regelui din tren, se țin cuvântările de rigoare,

se predă de primarul orașului pâinea și sarea. Dela gară la lagăr mașinile urmează așa: cea regală și suita, miniștrii, Excelența Sa Dr. Iuliu Hossu.

Urale nesfârșite despică atmosfera de tăcere solemnă în momentul, când mașinile intră între cordoanele banderilor de călăreți și arcași postate de o parte și alta pe strada gării. „Traiască Regele“ este strigătul de bucurie al unei mulțimi entuziasmata de peste 20.000 de oameni, grăniceri din cele 44 comune grănicerești, ca un ecou formidabil al vechiului suflet dinastic, comoara cea mai aleasă a străbunilor eroi de pe aceste meleaguri românești.

Episcopul militar face o steștanie mică.

Apoi comandantul Batalionului, d. col. Florescu, după o scurtă cuvântare rostește formula jurământului, pe care o repetă soldații. M. S. Regele ține o scurtă cuvântare soldaților.

Excelența Sa Episcopul Dr. Iuliu Hossu se întreține cu M. S. Regele, care promite pentru noul Batalion *un preot militar, grănicer unit*.

Urmează defilarea trupelor într'o admirabilă disciplină. Din marea de capete se desprind coloanele cătanelor negre, voluntarii, arcașii, banderille de călăreți, cari toți defilează, cu muzici fanfare în frunte.

M. S. Regele primește flori în buchete superbe.

După defilare se face vizita regală la muzeul grăniceresc și la internatul liceului se servește un buffet.

Solemnitatea dela Ilva mică.

Pentru inaugurarea lucrărilor liniei ferate Ilva-mică—Vatra Dornei, este așteptat cu frumoase pregătiri, M. S. Regele la Ilva-mică.

Înaintea trenului regal, merge dela Năsăud la ilva-mică trenul special, ducând pe coriști și oaspeții mai aleși.

La sosirea M. S. Regelui, corul păr. profesor E. Ștefănuțiu întonează Imnul Regal. În clipa intrării suitei regale în frumosul pavilion de lângă podul Strâmbii, mulțimea erupe în

urale puternice, combinându-se admirabil aclamațiile poporului postat pe două coline în fața altarului.

Serviciul religios îl officiează Excelența Sa Dr. Iuliu Hossu asistat de 12 preoți în ornate. Răspunsurile le dă corul Năsăudean dirijat de pâr. Ștefanuțiu.

În cuvântarea sa Excelența Sa Episcopul pune în admirabilă lumină prețul jurământului recruților din Batalionul grăniceresc, desprinzând din vechiul consemn: „Trăiască Împăratul” senzul profetic al plinirii vremii pentru ziua de astăzi. „Jurământul este așezat pe temelja credinței părinților lor, eroi animați de profunde sentimente dinastice.

Ceeace strămoșii grăniceri au dorit să vadă cu ochii lor, visul minunat azi este împlinit. Tresare pământul graniței sub pasul Regelui și se zguduie văzduhul de strigătul: Trăiască M. S. Regele tuturor Românilor.

Prin linia ferată aci inaugurată se leagă Ardealul cu sora Bucovina, pentru a se cimentă și mai mult unitatea Țării. Calea nouă nu este menită să facă să dispară cântecele românești, ci ca să contribuie la întărirea sufletului și idealului național. Pentru aceasta îi împărtășesc binecuvântarea arhierescă*.

Mai vorbește d. ministru Franasovici învederând importanța strategică a liniei.

M. S. Regele răspunde: „Astăzi este pentru mine o zi de însemnată sărbătoare și de reînviere sufletească, în granița Năsăudeană. Inaugurarea liniei Ilva-mică—Vatra Dornei e o zi de sărbătoare, e o veche dorință a mea și mulțumesc celor ce mi-au oferit concursul lor*.

Urmează semnarea pergamentului. După M. S. semnează Excelența Sa Episcopul, apoi miniștrii. La punerea pietrei fundamentale se urmează în aceeași serie.

Corul intelectualilor din Năsăud, apoi, întonează Imnul Regal.

M. S. Regele și suita pleacă.

Excelența Sa Episcopul, înainte de urcare în mașină, ține o alocuție credincioșilor în număr de câteva mii de oameni, laudându-le nobila însuflețire dela primirea oaspeților înalți, îndemnându-i să păstreze aceeași disciplină, ascultare și credință ca și vechii grăniceri, și împărtășindu-le binecuvântarea.

Vor rămâne clipe senine și ferice aceste distinse serbări ale graniței glorioase. Localnicii s'au purtat brav și merită toată lauda pentru frumoasa primire ce au făcut-o vizitatorilor nobili.

Dr. Titus Malai

Diverse.

Școala Inferioară și Superioară de Menaj „SFÂNTA TEREZA”
Cluj — Strada Avram Iancu No. 53.

Prospect

Școala are două cursuri: 1) Cursul inferior. 2) Cursul superior.

1. *Cursul inferior.* Cursurile durează 4 ani și au de scop să desvolte în viitoarele stăpâne de casă, gustul și priceperea pentru educarea casei și a familiei și să pregătească elevele pentru continuarea studiilor în secția normală de specialitate care le dă dreptul de maiestre la școlile de menaj.

Cursul constă din studii teoretice și aplicațiuni practice în atelierele de bucătărie, spălat, călcat, lucru și țesut.

Condițiunile de admitere: În clasa I. cursul inferior se primesc elevele absolvente de curs primar. În clasa II. se primesc eleve cari au promovat clasa I. a unei școale cu caracter secundar, iar în clasa III. elevele cari au promovat clasa II. a unei școale cu caracter secundar, elevele cari au făcut o școală de menaj rurală cu III. clase, precum și cele cari au cursul complimentar complet. — În clasa IV. se primesc absolventele școalei profesionale gr. I și absolventele cursului inferior de liceu.

Dacă cererile vor fi mai multe ca numărul locurilor vacante elevele vor depune un examen de admitere la limba română și aritmetică, din materia în-

vătăta în clasa precedentă.

Elevetele sunt interne și în mod excepțional se admit a fi și externe, dacă părinții locuiesc în oraș.

Inscrierea elevelor se face la cancelaria școlii între 1 Iulie și 15 Septembrie. Cererile de înscriere vor fi însoțite de următoarele acte: Certificat de absolvire, certificat de naștere, de naționalitate, botez și vaccinare.

Școala este statizată însă întreținerea, plata profesorilor și a personalului este suportată din taxele elevelor, deci unica sursă de venituri.

Pentru întregul an se plătește o taxă globală de Lei 7000 în care sumă se cuprind toate taxele școlare și de întreținere în internat.

Elevetele cari sunt din oraș și vor să fie externe, în condițiile de mai sus vor plăti o taxă școlară de Lei 2000. La înscriere vor plăti 1000 Lei. Plata taxelor se face în 4 rate: 1. La intrarea în internat se va plăti suma de Lei 2500 A 2. rată în Decembrie 2000, Martie 2000, iar în Maiu 500 Lei.

Cursul normal de gospodărie are de scop pe lângă formarea femeiei pentru viață a-și conduce cu demnitate, pricepere, căminul și familia sa, precum și formarea viitoarelor profesoare de gospodărie de la școlile secundare de orice grad, cum și pe profesoarele de științele menajului de la școlile de menaj de orice grad.

Sunt admise la acest curs anul I.: bacalaureate, absolvente de liceu, și școli normale de învățătoare.

Cursurile durează 2 ani și sunt teoretice și practice în atelierele de bucătărie, spălat, călcat, lucru de mână.

Dacă numărul celor înscrise este prea mare, atunci se va depune un examen de admitere sumar după terminarea examenului de bacalaureat din sesiunea Septembrie.

Inscrierile se fac între 1 Iulie și 25 Septembrie la cancelaria școlii.

Cererile de înscriere vor fi însoțite de următoarele acte: Diploma de absolvire liceului, bacalaureat, sau diploma de absolvire a școlii Normale de

învățătoare, certificatul de naștere, naționalitate, de botez și vaccinare.

Toate elevetele sunt interne și în mod excepțional se admit eleve externe, dacă părinții locuiesc în oraș.

Pentru întregul an se plătește o taxă globală de Lei 12000, în care sumă se cuprind toate taxele școlare și de întreținere în internat.

Elevetele cari doresc și au dreptul de a fi externe, vor plăti o taxă școlară de 3000 Lei.

Plata taxelor se face în 4 rate: 1. La intrarea în internat se va plăti suma de Lei 3500. A 2. rată în Decembrie 3500, Martie 3500, Maiu 1500 Lei.

Pentru cele externe se fixează numai 2 rate, ultima fiind după vacanța Crăciunului

Toate elevetele la intrarea în internat vor prezenta un act medical, prin care să se constate că nu există vre-un caz de boală molipsitoare în familie.

La intrare în internat elevetele vor aduce cu sine obiectele necesare de pat și corp. Uniforma este obligatorie, atât cea de curs și oraș cât și cea de atelier. Amănunte se pot lua zilnic de la secretariatul școlii. Pentru disciplina educativă a elevelor, este obligator ca fiecare elevă să aibă un corespondent autorizat de părinți. Elevetele nu au voie sub nici un motiv să iasă din internat decât cu corespondenții cari vor iscăli în condica respectivă ora ieșirii din internat și ora intrării.

Uniforma reglementară și obligatorie: O bască, 2 șorțuri negre, 2 gulerașe, 2 șorțuri gris, 3 șorțulese albe mici, 3 șorțuri albe. 2 perechi încălțăminte neagră, tocuri joase, 12 cârpe pentru veselă. Toate după uniformă.

Pe lângă elevetele ordinare se primesc și persoane particulare care vor să se perfecționeze în artă culinară sau la unul din atelierele școlii, obținând după minimum 3 luni de practică o dovadă despre practică făcută.

În acest sens amatoarele se pot interesa la cancelaria școlii de condițiile impuse. Direcțiunea.